

Utrikesutskottets betänkande

1978/79:22

med anledning av motion om en utredning angående handelssanktioner mot Israel

Motionen

I motionen 1977/78:677 av Tore Nilsson (m) hemställs att riksdagen hos regeringen anhåller om utredning angående handelssanktioner som riktar sig mot Israel, i den mån de angår svenska företag.

Utskottet

Utskottet hade för ett år sedan till behandling en motion syftande till inhemska och internationella åtgärder till skydd för handeln med Israel.

I betänkandet (UU 1977/78:4) med anledning därav gavs en utförlig redogörelse för den s. k. arabbojkotten, vilken alltsedan staten Israels tillkomst för trettio år sedan praktiserats av olika arabländer på grund av det formella krigstillstånd som dessa anser råda med Israel. Bojkottens främsta syfte är att hindra andra länders företag från sådant samarbete med Israel som kan stärka dess ekonomi och krigspotential, såsom genom kapitalinvesteringar, överföring av teknisk "know-how", etablering av dotterföretag osv. Däremot är bojkotten som regel inte riktad mot andra länders normala handelsutbyte med Israel. Bojkotten har bl. a. tagit sig uttryck i påtryckningsåtgärder mot eller svartlistning av företag som anses ha brutit mot bojkottbestämmelserna. Bojkotten saknar förankring i beslut av FN:s säkerhetsråd och erkänns inte av Sverige. Från regeringens sida har man betecknat det som beklagligt om svenska företag tvingats agera på ett sätt som utgör eller synes utgöra stöd för den ena parten i en internationell konflikt.

Utskottet fann det svårt att med säkerhet påvisa i vilken mån den svensk-israeliska handeln negativt påverkats av dylika påtryckningsåtgärder från arabländernas sida men ville likväl uttala sitt ogillande därav och uttrycka sin oro för bojkottens konsekvenser. Utskottet fann det vidare tveksamt om man skulle kunna komma till rätta med denna företeelse genom lagstiftningsåtgärder, något som föreslagits i den då aktuella motionen. Tvingande regler på detta område kunde enligt utskottets mening dessutom mycket väl tänkas få en negativ effekt både på den svenska handeln med Israel och på den svenska handeln med arabstaterna. Däremot ansåg utskottet det så mycket angelägnare att den informationsverksamhet fortsatte och förbättrades som inlett av svenska myndigheter och organisationer för att klargöra hur bojkotten fungerar och därvid skingra sådana missuppfattningar som i en del fall kan ha

försakat en överdriven lyhördhet inför bojkottpåtryckningar från enstaka företags sida. Den då aktuella motionen avslogs av riksdagen.

Yrkandet i den nu föreliggande motionen är mindre långtgående än i den dåvarande och begränsar sig till att begära en utredning av de mot Israel riktade handelssanktionerna, i den mån svenska företag berörs därav.

Utskottet, som vidhåller sin tidigare bedömning i denna fråga, har anledning utgå ifrån att regeringen genom handels- och utrikesdepartementen är väl medveten om de problem som arabbojkotten försakar och även undersöker och prövar alla möjligheter att motverka den ekonomiska diskriminering som följer av denna, bl. a. genom ökad information i hithörande frågor.

Mot angivna bakgrund hemställer utskottet
att riksdagen avslår motionen 1977/78:677.

Stockholm den 12 december 1978

På utrikesutskottets vägnar
ALLAN HERNELIUS

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Allan Hernelius (m), Anna Lisa Lewén-Eliasson (s), förste vice talmannen Torsten Bengtson (c), Erik Adamsson (s), Anna-Lisa Nilsson (c), Sture Palm (s), Georg Åberg (fp), Olle Göransson (s), Gunnel Jonäng (c), Ingrid Sundberg (m), Sture Ericson (s), David Wirmark (fp), Karin Söder (c), Jan Bergqvist (s) och Axel Andersson (s).